

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 31. 1. 2015

Število objav: 1

Tisk: 1

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 1

Črtomir Remec: 0

Inženirska zbornica ...: 1

Barbara Škraba Flis: 0

Zakon o ... gradnjami: 0

Zbor za oživitev ... ZORG: 0

Seznam objav v zbirki:

Tisk	Naslov	Enostavnejši postopki, a tudi korupcijska tveganja		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Delo; 157.000	Stran: 9	Površina: 845 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 31. 1. 2015		
Stran v zbirki: 4	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Inženirska dejavnost, inženirji		
Povzetek	...natančnejša določila, kaj so ali niso poslovne skrivnosti, saj zdaj ponudniki kot poslovno skrivnost označijo »skoraj celotne ponudbe«. Tudi na Inženirski zbornici Slovenije (IZS) ocenjujejo, da nove direktive dajejo dobro podlago za izboljšanje stanja. »Najpomembnejše se nam zdi določilo, da se javno naročanje izvaja po sistemu...			

Enostavnejši postopki, a tudi korupcijska tveganja

Javna naročila Več priložnosti malim in srednjim podjetjem, več poudarka okoljskim in socialnim kriterijem – Spremembe na vladi pred poletjem

LJUBLJANA – Po lanskem sprejetju evropskih direktiv o javnem naročanju slovenska vlada pripravlja vključitev direktiv v slovensko zakonodajo. Naročniki, ponudniki in nadzorniki pričakujejo izboljšanje sistema javnega naročanja v Sloveniji. Kakšne spremembe lahko pričakujejo?

NEJC GOLE

Evropske države morajo tri direktive s področja javnega naročanja v svojo zakonodajo prenesti do 18. aprila prihodnje leto. Nova pravila poenostavljajo in skrajšujejo postopke, pravijo v Bruslju. Po drugi strani pa Sue Arrowsmith, priznana strokovnjakinja na področju javnih naročil z Univerze v Nottinghamu, ocenjuje, da bodo posledice direktiv ravno obratne od željenih – sistem bo še bolj zapleten.

Ministrstvo za javno upravo (MJU) je gospodarski, inženirski in obrtni zbornici, protikorupcijski komisiji, računskemu sodišču, revizijski komisiji in drugim predstavila izhodišča glede priprave zakonodaje in jih povabilo k podaji predlogov za njeno izboljšanje. Spomladi bo MJU z vsemi deležniki usklajevalo osnutek zakona, tako da bi vlada zakon lahko obravnavala pred poletnimi počitnicami, predvidevajo na ministrstvu.

Kaj prinašajo spremembe?

Postopki bodo enostavnejši, pravijo na MJU. »Ključne spremembe so elektronsko javno naročanje, enostavnejši postopki, manj stroge zahteve glede objave za nacionalne in lokalne naročnike, krajši roki v postopkih ter spodbujanje inovacij oziroma možnosti uporabe novega postopka za nakup inovativnih proizvodov in storitev,« so spremembe, ki jih bodo občutili javni naročniki, naštevajo na MJU.

Ponudnike pa bo birokracija manj obremenjevala, saj bodo imeli možnost dokazovanja v postopku le z izjavo, vso dokumentacijo pa bo moral dostaviti le izbrani ponudnik. Uvajajo enotni obrazec, ki bo veljal v vseh članicah Unije, večjo priložnost za posel naj bi imela mala in srednja

podjetja, z elektronskim poslovanjem pa se bodo znižali stroški sodelovanja v javnem naročanju.

Elektronsko javno naročanje mora biti vzpostavljeno do oktobra 2018. »To prinaša predvsem povečanje učinkovitosti – denimo, dokumenti se lahko večkrat uporabijo –, večjo konkurenčnost in zaradi nižjih stroškov administracije večjo dostopnost malim in srednjim podjetjem. Hkrati se znižujejo stroški tudi za javni sektor, denimo z uporabo orodij, kot je elektronska dražba,« pojasnjujejo na MJU. Tudi zaradi drugih sprememb pričakujejo pozitivne posledice za javne finance: »Z uporabo enostavnejših postopkov in zmanjšano birokracijo se pričakuje več konkurence, kar bo zagotovo vplivalo na cene storitev, blaga ali gradenj na trgu javnih naročil.

Ravno v tej smeri vidimo direktivo kot pomemben korak k izboljšanju gospodarnosti naročanja.«

Direktiva javne naročnike spodbuja, da razdelijo naročilo med več ponudnikov po sklopih, da bi več možnosti imela mala in srednja podjetja. Pri tem se postavlja vprašanje, ali je tako res mogoče doseči najnižjo ceno. Na MJU pravijo, da bodo naročniki pri večjih naročilih prisiljeni razdeliti naročilo in ga pripraviti tako, da bodo omogočili večjo konkurenčnost in s tem nižje stroške javnega naročanja.

Direktiva še določa, da lahko javni investitorji z izvajalci sklenejo anekse k pogodbam, ki pogodbeno vrednost povišajo za največ 10 odstotkov za blago in storitve oziroma za največ 15 odstotkov za gradnje brez novega javnega naročila. To lahko prinese dodatno korupcijo, že v preteklosti so se naročila zelo podražila zaradi sklepanja aneksov. Na naše vprašanje, ali bo Slovenija to pravilo vnesla v zakon, na MJU priznavajo, da glede te določbe še ni izoblikovane rešitve: »Primerjali bomo ureditve v drugih državah, predvsem z vidika transparentnosti in zmanjševanja korupcijskih tveganj pa bo prenos te določbe predmet razprave z nekaterimi državnimi organi.«

Pozornost se v evropskih dokumentih daje tudi večjemu upoštevanju okoljskih in socialnih kriterijev pri odločanju, kot so presojanje ogljičnega odtisa in

zaposlovanje ranljivih skupin ljudi. »Za Slovenijo, kjer imamo že nekaj let precej bolj določno uredbo o zelenem javnem naročanju, pomeni le nadaljevanje politik v smeri okrepitev zelenega javnega naročanja,« pojasnjujejo na MJU.

Temelji za izboljšanje sistema Predsednik računskega sodišča Tomaz Vesel ocenjuje, da direktive dajejo možnosti za pozitivne spremembe v slovenski zakonodaji. Evropske težave na področju javnih naročil so namreč zelo podobne slovenskim, ocenjuje Vesel, kar se kaže tudi v direktivah: »Direktive so dober odsev realnosti.«

Direktiva tako daje možnost, da se v zakonu jasneje zapišejo parametri dopolnjevanja in spreminjanja ponudb, da ne bo prihajalo do različnih interpretacij. »Zdaj ni povsem jasno, kaj je bistvena in nebitvena pomanjkljivost,« ponažarja Vesel. Po njegovih besedah je potrebna ureditev položaja podizvajalcev: »Imamo zelo stroga merila za izbiro glavnih izvajalcev, ne pa tudi za podizvajalce, ki opravijo največji del posla. Zato je tudi v novih direktivah posebej izpostavljen položaj, da je treba spoštovati okoljska in delovnopravna pravila, kar je treba preverjati tudi pri podizvajalcih.« Vesel izpostavlja problem dampinga: »Ob oceni, da gre za neobičajno nizko ponudbo in sum na damping, bi morali naročniki imeti več možnosti zavrniti tako ponudbo.« Po njegovem mnenju je potrebno tudi bolj dosledno dokumentiranje postopka javnega naročanja, denimo odpiranje ponudb, koristna pa bi bila tudi natančnejša določila, kaj so ali niso poslovne skrivnosti, saj zdaj ponudniki kot poslovno skrivnost označijo »skoraj celotne ponudbe«.

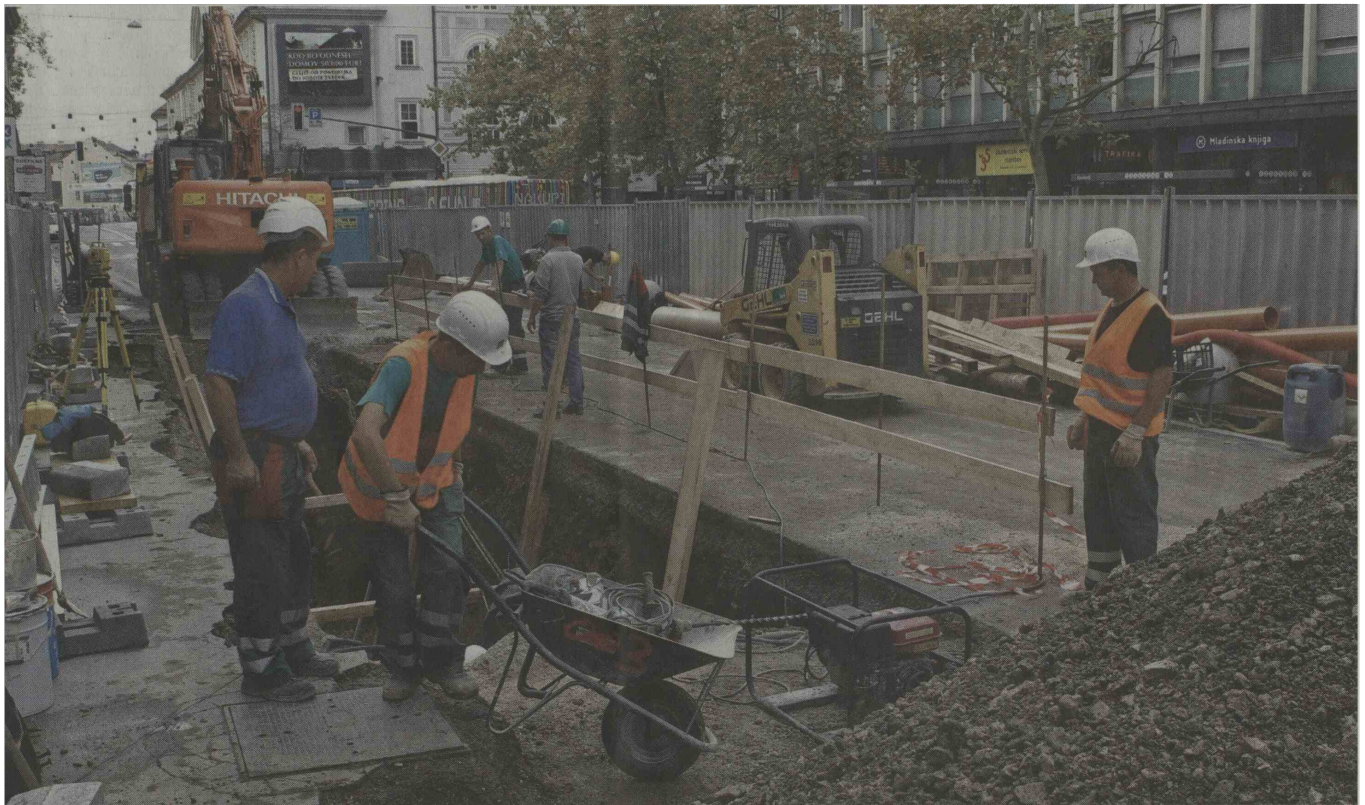
Tudi na Inženirski zbornici Slovenije (IZS) ocenjujejo, da nove direktive dajejo dobro podlago za izboljšanje stanja. »Najpomembnejše se nam zdi določilo, da se javno naročanje izvaja po sistemu ekonomsko najugodnejše ponudbe oziroma razmerja med kakovostjo in ceno. V direktivi je posebej poudarjeno, da je treba pri naročilih intelektualnih storitev, kjer je pomembna kakovost kadrov, kot merilo za izbiro ponudnika upoštevati tudi organiziranost, usposobljenost in izkušnje kadrov, odgovornih za izvedbo posla,« na IZS opozarjajo na »nedopustno« prakso naročanja inženirskih storitev, ki se večinoma izvaja po načelu najnižje cene.

Na **IZS** med drugim predlagajo uzakonitev enotnega načina izločanja nenavadno nizkih ponudb, vzpostavitev instrumenta odgovornosti javnega naročnika z imenovanjem odgovornega vodje investicije, uvedbo enotnih parametrov za določitev ocenjene vrednosti javnega naročila inženjerskih stori-

tev ter obvezno uporabo enotnih popisov del, materiala in opreme.

»Javna naročila morajo biti orodje države, s katerim bo gospodarno naročala potrebne izdelke in storitve tako, da bo spodbujala razvoj in uporabo domačega znanja. Hkrati mora z organizacijskimi ukrepi, ne le z uresničevanjem direktiv,

zagotoviti, da bodo javni naročniki usposobljeni, saj bodo le tako lahko izbirali izvajalce po ekonomsko najugodnejši ponudbi, ne le najnižji ceni,« poudarja **Alenka Avberšek**, izvršna direktorica gospodarske zbornice. Na tej pričakujejo uvedbo direktiv do konca tega leta.

Direktiva dovoljuje anekse, ki vrednost gradbenih projektov povišajo za 15 odstotkov brez javnega naročila. FOTO TOMI LOMBAR

*Evropske težave pri
javnem naročanju so zelo
podobne slovenskim.*